

Adina Grigore • Cristina Ipate-Toma • Nicoleta-Sonia Ionică • Maria Raicu

MĂ PREGĂTESC PENTRU CONCURS!

(EXERCIIU APLICATIVE ȘI MODELE DE SUBIECTE)

LIMBA ȘI
LITERATURA
ROMÂNĂ
CLASA A IV-A

CUPRINS

1. Scrierea corectă a cuvintelor <i>cel</i> și <i>ce-l</i>	3
2. Cuvântul. Despărțirea în silabe	5
3. Cuvinte cu sens asemănător.....	7
4. Cuvinte cu sens opus	10
5. Semne de punctuație.....	12
6. Felul propozițiilor după scopul comunicării	15
7. Scrierea corectă <i>cea/ ce-a</i>	17
8. Verbul. Numărul verbului	19
9. Persoana verbului	22
10. Semne de punctuație: ghilimelele, punctele de suspensie.....	25
11. Scrierea corectă a unor verbe (<i>a fi, a lua, a avea, a ști, a veni, a vrea</i>)	27
12. Timpul verbului.....	29
13. Scrierea corectă a cuvintelor <i>odată</i> și <i>o dată</i>	32
14. Grupurile de sunete/ litere <i>oa, ia, ea, ie, ua, uă</i>	34
15. Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit	36
16. Scrierea corectă a unor cuvinte (<i>n-ați, nu-i, n-am, n-ai, n-au, a crea, a agreea</i>)	39
17. Substantivul. Felul substantivelor.....	41
18. Scrierea unor forme ale verbelor (<i>n-avem, n-aveți, n-are</i>).....	44
19. Numărul substantivului.....	46
20. Genul substantivului	48
21. Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul.....	52
22. Poziția adjectivului față de substantiv	55
23. Scrierea corectă a cuvintelor <i>sar</i> și <i>s-ar</i>	57
24. Scrierea corectă a cuvintelor <i>numai</i> și <i>nu mai</i>	58
25. Scrierea corectă a cuvintelor <i>mia</i> și <i>mi-a</i>	59
26. Formularea de întrebări și răspunsuri	60
27. Pronumele personal	62
27. Pronumele personal de politețe.....	62
28. Numărul pronumelui	64
29. Persoana pronumelui.....	65
30. Genul pronumelui	68
31. Alte forme ale pronumelui personal.....	70
32. Sensuri ale cuvintelor	73
33. Scrierea corectă a cuvintelor <i>ai</i> și <i>a-i</i>	75
34. Cuvântul – parte de propoziție.....	77
35. Predicatul exprimat prin verb.....	79
36. Sensuri neobișnuite ale cuvintelor	82
37. Subiectul exprimat prin substantiv.....	84
38. Subiectul exprimat prin pronume personal.....	87
39. Acordul subiectului cu predicatul	89
40. Propoziția simplă	91
40. Părțile principale de propoziție	91
41. Propoziția dezvoltată	93
41. Părțile secundare de propoziție	93
42. Scrierea corectă a cuvintelor <i>var</i> și <i>v-ar</i>	96
43. Familia de cuvinte.....	97
44. Felurile propozițiilor după aspectul predicatului.....	99
45. Scrierea corectă a cuvintelor <i>întruna</i> și <i>într-una</i>	101
46. Scrierea corectă a cuvintelor <i>mie</i> și <i>mi-e</i>	102
47. Scrierea corectă a cuvintelor <i>ceai</i> și <i>ce-ai</i>	103
48. Variante de concurs.....	104

1. Scrierea corectă a cuvintelor *cel* și *ce-l*

1. Formulează câte un enunț cu fiecare expresie de mai jos.

cel mai
cel ce
cel care
cel cu
celui care
cel din
pe cel

2. Transcrie propozițiile, folosind cratima pentru cuvintele subliniate.

- Nu știu ce îl interesează.

- Oare ce îl face atât de distins?

- Nu mai sunt omul ce îl știi.

- Ce îl mai admiram pe Luki când sărea peste obstacole!

3. Scrie, după schema de mai jos, câte două exemple pentru fiecare situație.

substantiv + cel + adjectiv

- nume de personalități

- titluri de povești

4. Formulează enunțuri, completând spațiile.

- Cel ce - l
- Ce - l cel

5. Găsește câte trei exemple pentru fiecare situație, apoi alcătuieste câte o propoziție cu acestea.

cel + adjectiv

cel + mai + adjectiv

cel + mai + altă parte de vorbire

6. În scrierea „ce-l” înlocuiește cuvântul „ce” cu alte cuvinte, apoi formulează câte un enunț cu fiecare construcție nouă.

ce-l,-l,-l,-l.

7. Scrie un scurt text în care să folosești de cel puțin două ori cuvintele **cel** și **ce-l**.

8. Transcrie textul pe caiet, corectând scrierea cuvintelor evidențiate, acolo unde este cazul.

Nicușor este **cel** mai mic dintre cei trei copii ai familiei. **Cel** diferențiază **cel** mai mult de ceilalți copii este zburdălnicia de care dă dovadă. **Cel** mai zmotocește pe Mișu, motanul cel leneș! Sare, râde și se joacă toată ziua. **Cel** care îl mai ponderează este tatăl său, **cel** iubește nespus pe Nicușor. E de-ajuns să îi arate degetul arătător și Nicușor se potolește. Dar e **cel** mai harnic atunci când sunt treburi de făcut, e **cel** mai săritor când e vorba de ajutor.

Așa că, Nicușor **cel** zburdalnic rămâne un copil **cel** apreciază toată lumea. **Cel** interesează? El e vesel și crede că așa e normal să se comporte.

8. Verbul. Numărul verbului

1. Scrie câte trei exemple de verbe care exprimă:

a) acțiunea

b) starea

c) existența

2. Scrie verbele din prima coloană la numărul singular, iar pe cele din a doua coloană la numărul plural.

a) alergau	b) mănânc
se plimbau	cânti
doresc	ești
vor citi	povestește
au chemat	găsise
veniră	a colindat
ajung	alerg

3. Scrie câte trei verbe cu înțeles asemănător.

a munci a căuta

a culege a vesti

a desena a înțelege

4. Înlocuiește expresiile cu verbe care au același înțeles.

• a lua seama	• a da buzna
• a o lua la sănătoasa	• a da din gură
• a-l duce capul	• a da de știre
• a pune capăt	• a da frâu liber
• a-și lua gândul	• a se da mare
• a trage pe sfoară	• a da de înțeles
• a sta cu ochii pe cineva	• a da de-a dura

5. Formulează câte o propoziție:

a) enunțiativă, în care verbul să fie la numărul singular;

b) enunțiativă exclamativă, în care verbul să fie la numărul plural;

c) interogativă, în care verbul să fie la numărul singular.

6. Subliniază verbele din textul de mai jos și precizează numărul fiecăruia.

Marinarii dansau pe punte și, când prințul a ieșit și el pe covetă, sute de rachete au țâșnit în aer și au făcut o lumină ca ziua. Zâna s-a speriat și s-a scufundat repede în apă. Dar n-a stat mult și și-a scos capul. Când s-a uitat în văzduh parcă toate stelele cerului cădeau pe ea. Niciodată nu văzuse ea asemenea minunății de artificii. Sori mari se destrămau, improșcând flăcări, pești zburători pluteau în aer și totul se oglindea în apa strălucitoare. Pe corabie era atât de multă lumină, încât se deslușeau bine nu numai oamenii, dar chiar și fiecare funie. Ce frumos era prințul! Strângea mâinile celorlalți și zâmbea, și muzica cânta.

(Hans Christian Andersen - *Mica Sirenă*)

7. Realizează un text creativ de 15-20 rânduri, în care să folosești următoarele verbe: admira, ajunge, urca, se bucură, sosesc, văzuseră.

Dă-i un titlu potrivit.

8. Scrie mai multe verbe cu înțeles asemănător pentru:

- a vesti: _____
- a căuta: _____
- a râde: _____
- a îndoii: _____
- a trudi: _____

38. Subiectul exprimat prin pronume personal

1. Înlocuiește substantivele subliniate cu pronume personale și pronume personale de politețe, apoi scrie propozițiile obținute. Precizează ce sunt ca părți de propoziție pronumele care au înlocuit substantivele.

Goe a pierdut biletul de călătorie. Din această cauză este supărată Mamița.

Un tânăr îl sfătuiește de bine pe Goe.

– Ce vrei, urâtule? Întreabă băiatul.

Tanti Mița îi ia apărarea băiatului. Călătorii ascultă discuția lor cu mirare. Cucoanele se ceartă cu controlorul de bilete.

2. Analizează părțile de vorbire prin care sunt exprimate subiectele din propozițiile obținute la exercițiul numărul 1.

3. Alcătuieste câte o propoziție simplă cu subiect multiplu exprimat prin: pronume personale, substantive comune, substantive proprii, pronume personale de politețe.

4. Formulează propoziții în care subiectele să fie exprimate prin:

a) pronume personal, numărul singular;

c) substantiv provenit dintr-un verb;

b) pronume personal de politețe, numărul plural;

d) substantiv provenit dintr-un adjectiv.

5. Formulează propoziții exclamative, conform schemelor.

a) $\frac{S}{p} + \frac{P}{v}$; b) $\frac{P}{v} + \frac{S}{p}$; c) $\frac{S}{p} + \frac{P}{v} + \frac{\text{altă parte de propoziție}}{s.c.} + \frac{\text{altă parte de propoziție}}{s.c.}$

6. Formulează propoziții interogative, conform schemelor.

a) $\frac{S. \text{ multiplu}}{p+p} + \frac{P}{v}$; b) $\frac{P}{v} + \frac{S. \text{ multiplu}}{p+s.c.}$; c) $\frac{S}{p} + \frac{P}{v} + \frac{\text{altă parte de propoziție}}{p}$

7. Alcătuieste câte o propoziție în care subiectul să fie exprimat prin pronume și să se afle la începutul, în interiorul și la finalul propoziției.

8. Alcătuieste propoziții, folosind doar cuvintele care pot fi subiecte.

- › soarelui, de soare, soarele, spre soare, la soare
- › Clara, Clarei, la Clara, cu Clara, despre Clara
- › lui, el, pe el, la el, al lui, spre el
- › cu dumneata, la dumneata, pe dumneata, dumneata
- › nouă, pe noi, noi, ale noastre, la noi, despre noi

48. Variante de concurs

Varianta 1

Citește cu atenție textul:

„Un zarzăr mic, în mijlocul grădinii,
Și-a răsfirat crengutele ca spinii
De frică să nu-i cadă la picioare,
Din creștet, vălul subțirel de floare.
Că s-a trezit așa de dimineață
Cu ramuri albe—și se poate spune
Că -i pentru-ntâia oară în viață
Când i se-ntâmplă asemenea minune.”

(George Topîrceanu - *Rapsodii de primăvară*)

1. Transcrie din text două substantive la numărul singular, însoțite de adjective. (2p)

2. Scrie la numărul plural substantivele însoțite de adjective de la exercițiul 1. (2p)

3. Formulează câte o propoziție afirmativă cu substantivele însoțite de adjective de la exercițiul numărul 2. (2p)

4. Transformă următoarele verbe în substantive: (2p)

să cadă -

se întâmplă -

5. Formulează câte o propoziție cu substantivele obținute la punctul anterior, în care acestea să aibă funcție de subiect. (2p)

6. Transformă în propoziție simplă primele două versuri din poezie. (2p)

7. Analizează subiectul din propoziția simplă obținută la exercițiul numărul 6. (4p)

8. Formulează câte o propoziție cu expresiile subliniate în poezie. (2p)

9.* Analizează cuvintele „-i” și „i” încercuite în ultimele două versuri ale poeziei. (6p)

„-i” –

.....

„i” –

.....

10. Transformă în propoziție negativă propoziția „Că-i pentru-ntâia oară în viață”. (4p)

11. Realizează un dialog de șase replici între zarzărul înflorit și o rază de soare. (12p)

12. Formulează un enunț care să redea mesajul fragmentului din poezia „Rapsodii de primăvară” de George Topîrceanu. (10p)

13. Redactează un text creativ de 20-25 rânduri cu titlul „Sărbătoarea florilor din livadă” în care să introduci dialogul creat la exercițiul numărul 11. **(40p)**

În compunerea textului vei urmări:

- respectarea părților unui text creativ (unei compuneri); **(4p)**
- respectarea relației dintre titlu și conținut; **(5p)**
- introducerea logică a dialogului; **(4p)**
- introducerea expresiilor subliniate în fragmentul din poezia „Rapsodii de primăvară” de George Topîrceanu; **(6p)**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație; **(6p)**
- respectarea alineatelor și a așezării corecte în pagină; **(5p)**
- abordare originală a temei. **(10p)**

Se acordă 10 puncte din oficiu. Total - 100 puncte

